

Testbatteri til demensudredning på tværs af kulturer

Nye studier dokumenterer validiteten af et neuropsykologisk testbatteri, der kan anvendes til udredning af patienter med anden sproglig og kulturel baggrund samt til personer, som er analfabeter eller som har kort skolegang (typisk under fem år).

Udredning for demens består af en række undersøgelser, bl.a. blodprøver og scanninger samt kognitive tests.

Men de kognitive tests, man oftest anvender, er udviklet og valideret i vestlige lande og dermed ikke velegnede til at teste personer med anden sproglig og kulturel baggrund, eller til test af personer som er analfabeter.

Etnisk ulighed i demensudredningen

I hele Europa stiger antallet af ældre med etnisk minoritetsbaggrund, og det øger derfor også behovet for metoder til tværkulturelle neuropsykologiske undersøgelser.

Nu henvises personer fra etniske minoriteter enten slet ikke til neuropsykologisk undersøgelse, eller de undersøges med test udviklet og valideret i vestlige populationer med stor fare for fejlkonklusioner.

Det tværkulturelle testbatteri *Cross-Cultural Neuropsychological Test Battery (CNTB)* er udviklet af Rune Nielsen, der er neuropsykolog og post.doc. ved Nationalt Videnscenter for Demens. Testbatteriet består af en samling af i alt 12 forskellige tests – herunder RUDAS – og kan gennemføres på ca. en time.

Ved hjælp af testen kan neuropsykologen bl.a. vurdere patientens overordnede kognitive niveau, hukommelse, sprog og visuospatiale færdigheder – uanset patientens uddannelsesniveau eller sproglige og kulturelle baggrund.

Potentielt kan testbatteriet CNTB derfor bidrage til at mindske etnisk ulighed i udredningen af demens og i kvaliteten af udredningen.

Testbatteri afprøvet i seks lande

En række multidisciplinære hukommelsesklinikker i Tyskland, Danmark, Norge, Sverige, Belgien og Grækenland har i perioden 2009 til 2016 afprøvet det tværkulturelle testbatteri.

I alt deltog 66 patienter med demens og 330 kontrolpersoner i studierne. Deltagerne repræsenterede både majoritetsbefolkningen i de deltagende lande samt indvandrere fra Marokko, Pakistan, Polen, Tyrkiet og det tidligere Jugoslavien.

CNTB batteriet havde gode genskaberforhold til at klassificere demens med en gennemsnitlig AUC-score på 0,83 på tværs af alle tests. Dog varierede AUC-scoringerne fra 0,62 til 0,99 med de højeste scorere på hukommelsestest, RUDAS og ordmobilisering og de laveste scorere på billedbenævnelser og visuokonstruktionelle tests. Der foreligger normative data fra 330 personer i aldersgruppen 55-84 år med 0 til 18 års skolegang.

På baggrund af de tre nye studier kan man konkludere, at testbatteriet egner sig til demensudredning af personer med etnisk minoritetsbaggrund. Desuden kan testbatteriet også anvendes til personer, som er analfabeter eller kun har kort skolegang (typisk under fem år).

Studierne er publiceret i The Clinical Neuropsychologist, Archives of Clinical Neuropsychology og i International Journal of Geriatric Psychiatry.

Det er dog værd at understrege, at studierne er de første europæiske forsøg på at udvikle metoder til tværkulturel neuropsykologisk undersøgelse. Yderligere studier er derfor vigtige for at underbygge resultaterne – helst i større samples med bedre definerede diagnoser og i andre etniske grupper.

Oprettet: 02. januar 2019